

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

K CZESTOCHOWSKI

Polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

BIURO DĄBROWSKIEGO.

Cena 3 kop.

Administracja: Czestochowa Aleja II № 88, telefonu № 50, 21, adres telegraficzny „Dziennik-Czestochowa”.
Ta, tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-ej wieczorem.
powszednie do godz. 6-ej wieczorem, w niedziele i święta
Rękopisy bez zastrzeżenia nie zwracają się.
Pracownicy bez zastrzeżenia nie zwracają się.
Pracownicy bez zastrzeżenia nie zwracają się.

CENA OGŁOSZENIA:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 80 k., na IV-ej 10 k.
Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
Nadesłane za wiersz 50 kop.
Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz

Pos
dia r

Miesięcznik — 50

Pracownicy bez zastrzeżenia nie zwracają się.

Nadesłane.

Powróciwszy z PETERSBURGA ponownie przyjmuję codziennie od 8—10 z rana i od 5—7 po południu.

Udzielam porady i pomocy we wszelkich sprawach. Prowadzę obronę spraw karnych w Sądach Pokoju, Zjazdach i Sądach okręgowych.

Biednym robotnikom — Porada, pomoc i obrona — bezpłatnie.
Z poważaniem

Aleksander Medalis Sosnowiec,
Dom W-go Pempla, obok Magistratu

Nowość. Lamy naftowo-żarowe systemu „ŚWIAT“

o sile 1000 świec i 350 świec odpowiednie do oświetlenia ulic i placów.

Koszt oświetlenia na godzinę od 1 i pół do 3 kop. na godzinę.

Brenery naftowo-żarowe z koszulkami do lamp pokojowych. Koszt oświetlenia 1 grosz na godzinę.

Poleca: **RYDZEWSKI i S-ka,**

BIURO KOMISOWO-TECHNICZNE, Teatralna № 13.

Nowo otworzony! Nowo otworzony!

LEON STANIETZ Katowice,
ulica Poprzeczna. 1 minuta od dworca. Narożnik ul. Dyrekcyjnej.

Nowość! Wyroby płócienne! Bielizna. Damska Konfekcja.
Na gwiazdkę ceny wyjątkowe.

Prince of Wales
KATOWICE,
ulica Jana (Johannesstrasse).

WSZELKIE ARTYKUŁY NAJ-
NOWSZEJ MODY i ELEGAN-
CKA GARDEROBA dla panów.

Dentysta

Marjan PUCHALSKI

II-ga Aleja № 26 rg Teatralnej, w domu Dr. Wasserthala (nad Apteką W-go Długosza).

Lekarz-Dentysta M. Grejniec

Leczenie, plombowanie, wymywanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia.
I Aleja № 8, dom p. Rygockiej.

Nowość! PIECE ŻELAZNE

systemu powolnego spalania różnych wielkości ozdobne i żebrowe, wyłożone cegłą ogniotrwałą.

Wyrob własny.

Zalety: Oszczędzają na opale, równomierne i łagodne ogrzewanie, łatwe regulowanie ciepła, zbytne codzienne podpalanie, prosta i trwała konstrukcja, obsługa najprostszą.

Najlepszym opalem jest drobny koks, węgiel kamienny, antracyt.

Polecają i posiadają stale na składzie **Rydzewski i S-ka**

Biuro techniczne Komisowo - Agenturowe w Czestochowie, ul. Teatralna 13. Telefon № 1.

Czestochowskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu

dla przemysłu i handlu,

którego ogólne zebranie odbędzie się w grudniu 1906 r.

Przyjmuje zapisy na członków Towarzystwa w biurze Zarządu II Aleja dem Leisera № 20, Codziennie od 10 r. do 3 pop., gdzie nabywać też można ustawę Towarzystwa po 15 kop. za egzemplarz.

Głos robotnika.

Wyczytawszy we wtorkowym numerze „Dziennika” artykuł „wrażenia” pana Trzeźwego, który nadzieję nie może, jaką zagranicą robotnicy mają chęć do pracy i z jaką szczerścią i zamiłowaniem pracują.

Otóż powoduje mnie chęć do napisania tych słów paru, w imię prawdy, które raz, Szanowny panie Redaktorze umieścić na szpaltach „Dziennika”.

Ja właśnie podaję do wiadomości panu „Trzeźwemu”, że i my robotnicy pracujemy w różnych gałęziach przemysłu, nie tylko w kraju, ale i zagranicą, chociaż my nie jedziemy podziwiać przemysłu zagranicznego, ani zdolności zagranicznych współtowarzyszy — robotników, bo my tylko jedziemy tam za kawałkiem chleba, ale niech pan „Trzeźwy” nie myśli że my bez wrażeń wracamy do naszego kraju i owszem, ale nasze wrażenia są inne.

Ja sam, wędrując po świecie, byłem i zagranicą, ale widziałem na własne oczy, że i tam psy boso chodzą, że wszędzie wrona czarna, a chleb ma dwie skórki. Mnie się zdaje, że pan „Trzeźwy” nie zdawał sobie jasno sprawy, gdy pisał swoje „uwagi”, bo robotnicy zagranicą, pracujący na „dniwki”, tak samo starają się choć trochę ukraść czasu, gdy ku temu mają sposobność. Po dla nas jest stare.

Co do tego, że chętniej pracują, to każdy człowiek zdrowo i trzeźwo myślący, łatwo przyjdzie do przekonania, że się bierze ta chęć do pracy, ta wesołość idących z fabryki lub do fabryki, a szczególnie ta zgrabność, z jaką wykonywują swoje obowiązki.

Otóż pan „Trzeźwy” pisze, że przeciętny robotnik zagranicą z łopata może zarobić dwa ruble dziennie, no, to u nas rzemieślnik przy warsztacie nie każdy może tyle zarobić, a robotnik z łopata to ma najwięcej 80 kopiejek i to jest rzadkością, a gdy robotnicy w fabrykach mają roboty akordowe, to im także niewolno zarobić po nad dubeltową dniówkę, i pan fabrykant, czy tam zarząd nie wstydzi się robotnikowi wydrzeć tych kilku kopiejek, tak ciężko zapracowanych — tego to zagranicą nie widziałem.

Dalej znowu widzimy, że robotnik zagraniczny, zarabiając więcej od naszego, może się też i lepiej odżywiać, co zapewne oddziaływa i na lepsze usposobienie człowieka i na lepszą chęć do pracy; następnie widzimy, że gdy zachoruje robotnik zagranicą, to otrzymuje podług jego defektu stosowną pomoc lekarską, nie tak jak u nas: za bicie serca, ból oczów lub podnerwanie się — lekarz fabryczny u nas przepisuje olejek rycynowy, albo daje amoniaku do waczenia... Takie szczególnie szczęście mają robotnicy fabryczni, ale robotnicy więcej po dworach, to żadnych przelejków już nie dostają i żyć muszą, — o tem zagranicą nie słyszałem.

A teraz spojrzymy jeszcze dalej, to zobaczymy, że gdy zagranicą postawią rzemieślnika przy warsztacie, przypuścimy stolarza, to mu nie każą kotłów nitować, albo słuszarza nie wezmą od imadła do kowadła, a kowadła do tokarni, albo nawet stróża, żeby ulice i ustępy zamiatali, a zarazem kotła i maszyny pilnował, — tego zagranicą nie widziałem.

I tak dalej.

Gdy nasz robotnik idzie do pracy, wyblady, zbiedzony, czy zapadnięty, z głową spuszczoną, zatopioną w niedoścignych myślach ścisnąc kawał suchego chleba pod pachą, wtedy zagraniczny robotnik idzie z głową do góry, pogwizdując, bo mu nie pozwala głowy spuścić jego okrągły podbródek, a kieszenie i torba wypchane kiebasą, wędlinami, w dzbanku kawa, a w dodatku i kilka kropel wódki. Gdy nasz robotnik bije się z myślami za co tu na zimę żonie i dzieciom buty kupić, lub sobie kożuch, jakby utrzymać starych rodziców przy sobie, żeby nie chodzili po świecie i nie żebrali kawałka chleba — to oto robotnik zagraniczny już nie potrzebuje się kłopotać, gdyż jego ojciec z kasy emerytalnej, co miesiąc przynosi pensyjki z której się może utrzymać śmiało przy dzieciach, robotnik gdy zachoruje, to także nie taki okropny strach, jak dla naszego robotnika, gdyż za granicą nie pozostaje bez środków do życia, boć przecież opłaca krantkassę.

Z tych wyżej wspomnianych słów przekonanie się można, że robotnik, znajdując się w lepszych warunkach ekonomicznych, nie tylko się czuje silniejszym fizycznie, ale i duchowo.

I dużo, dużo i jeszcze więcej jak dużo, mógłbym napisać, ale moje palce ścisnąc przez dzień łopatę, wieczorem piórem niemogą długo poruszać... Radziłbym tylko panu Trzeźwemu, ażeby się chwycił kłopoty, i popróbował rzucić, chociaż z tymi leniwymi robotnicami bodajby gline, już nie żądam 3,000 podwójny rudy w przeciągu 12 godzin, bo by i 3 dni za mało było — toby potem drugi list ze wszystkim innej treści napisał.

Dervoanderman.

** Wczoraj ukazał się wznowiony „Goniec poranny i wieczorny”, którego w ostatnich czasach zamieniał „Dzwon polski”.

W odeszłej redakcyjnej, zamieszczonej w pierwszym numerze, czytamy pomiędzy innymi:

„Po rocznym przymusowym letargu przy-

Peleryny i Płaszcze gumowe i lodenowe **POLECA:** **Zdzisław Zdanowicz** w Krakowie, ul. Sławkowska L. 31.

Wykonawca: pomniki, figury, portrety, otkarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wchodzące, od najwycześniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych praca materiałow kamienia i drzewa. Dekora cje domów ed reki modelowane i wszelkie roboty sztućcarskie. Zakład podejmuje się wykonywać roboty w miejscowościach najbliższych Katowic i Koszowem na kała za lale domy. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamieniarski **Kruszyński i Proszowski w Czestochowie,** Aleja III dom własny.

Gorsety na miarę.
Berlińska fabryka gorsetów
W. & G. Neumann
 — BERLIN O., Blumenstrasse 62. —
50 filii w Niemczech.
 Filie na Górnym Śląsku.
KATOWICE, ul. Jana 21.
BYTOM, Bulwar 21.
GLIWICE, ul. Wilhelma 31.
 Gorsety na miarę wykonuje się w najkrótszym czasie.
 Ortopedyczne przytrzymywacze pleców i bioder, gorsety sportowe i do podróży.
 Codziennie przychód nowości na nadchodzący sezon jesienny i zimowy.
Staniki batystowe w nadzwyczaj eleganckim wykonaniu.
 Paski amazona 75 fen.

Przepaśki amazońskie od tarczy pociągane 3.50 mk. pociąg

Boznaganne wykonanie na miarę.

Oglądajcie

bez przymusu kupna mój wielki skład

w
ubraniach,
paltotach,
jupach,
spodniach,
pelerynach

— dla panów, młodych panów i chłopców. —

Niskie stałe ceny. | Prześliczne nowości. | Znany krój boznaganny

Józef

M. HAMBURGER,

Katowice | Bytom

ul. Grundmana. | Rynek — apteka pod Aniołem.

Proszę zważyć na moją firmę.

Na sezon jesienny i zimowy

polecam mój bogato zaopatrzone w najnowsze zagraniczne i krajowe materjały

magazyn GARDEROBY MĘSKIEJ.

Zwracam szczególną uwagę na garderobę, którą wykonuję według miarę w mojej pracowni, prowadzoną w bieżącym sezonie przez pierwszorzędno **Krojczego z Królestwa.**

Proszę o łaskawe poparcie mego interesu.

A. LEWANDOWSKI w Katowicach.

SKŁAD ŻELAZA 271-

S. WRZESZIŃSKI KATOWICE,

ul. Grundmana, № 1,

POLECA swój bogato zaopatrzonej skład w najlepsze sprzęty domowe i kuchenne, żelazne łózka, najdoskonalsze wyroby stalowe firmy „Solingen“, jak: nożyczki, noże itd., tudzież żelazne i mosiężne artykuły dla fabryk, jako to śruby, armatury i wszelkie rzemieślnicze narzędzia.

Na święta poleca

Jockey Klub w Katowicach

ulica Grundmańska № 5,

wszelkie artykuły męskie jak

trykoty, bieliznę, krawaty, kapelusze, parasole, laski, towary skórzane i Chapeau-claque po cenach umiarkowanych.

Garderoba angielska.

Józef Siermentowski,

Fabryka Wyrobów CUKIERNICZYCH,

Kraków, ulica Bracka L. 7. Telefon 498.

Poleca: Najtańsze cukry, Ciasta, Karmelki,

Herbatniki, Pierniki.

941—10-2

Różne place

do sprzedania po umiarkowanych cenach

w ulicy Humbertowskiej i Stradomskiej.

Wiadomość u Z. Wierzbickiego II-ga Aleja № 30.

1003-30-1.

Przyjmę na stancję dwóch chłopców z niższych klas szkół polskich. Aleja II № 23, Owsiana. 1005—3-3

Zaraz do wynajęcia 6 pokoi, przedpokój, kuchnia, z dużym ogrodem. Wiadomość: Księgarnia Nowickiego.

Herman Tichauer

w Lublińcu (Śląsk pruski).

Posiada:

Wielki wybór na składzie:

Ubrań, Kostjumów, Palt, Trykotów, Rękawiczek, Parasoli,

oraz wszelkie artykuły wchodzące w zakres damskiej garderoby.

Browar Parowy i Fabryka Słodu

K. SZWEDE w Częstochowie,

POLECA znane ze swej dobroci:

Piwo pilzeńskie, stołowe i ciemne

w beczkach i butelkach,

jako też

słód bawarski i pilzeński,

w wagonowych ładunkach.

13—3

Komisja Rewizyjna Częst. Kasy posagowej

„WESELE“

zawiadamia członków, że rewizja ksiąg i rachunków została ukończoną i walne zgromadzenie członków Towarzystwa, odbędzie się w dniu 16 Grudnia r. b., w sali magistratu częstochowskiego o godzinie 2 po południu, celem wysłuchania sprawozdania z dokonanej rewizji i zatwierdzenia takowego, przeczytania nowej ustawy Tow., zatwierdzonej przez Ministerjum i dokonania wyborów nowego Zarządu.

Przy wejściu na salę członkowie otrzymają imiennie bilety wejścia. 1071—3-3

Znane z dobroci ZEGARKI

„OMEGA“

POLECA:

Stanisław Beszczyński zegarmistrz

Katowice, ul. Grundmana.

Ceny fabryczne.

Omega

Fabryka zegarków w Bieb-Szwajcarii.

Mieszkanie: 4 duże, widne pokoje, balkon, wanna, wygodna, dobry rozkład, 2-e piętro, zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Buhle, Cerkiewna № 9. —1

Były uczeń

8 klasy gimnazjum poszukuje kopirepcyj. Wiadomość w księgarni Nowickiego.

HENRYK SCHWARZ

Kraków, ul. Grodzka 13.

TELEFON 48.

ROK ZAŁOŻENIA 1836.

Nowości!

Woolny i jedwabie

na suknie i bluzki.

Spodnie
 Kostjum
 Okrycia
 Głowy

Przy zakupnie **Ruble po 2.54**—

zamówienia na kostjumy, okrycia, suknie.

Specjalny SKŁAD WIN i WÓDEK „Rektyfikacja Warszawska“

Aleja II № 24 w Częstochowie.

Poleca znane ze swej dobroci:

WYROBY WÓDCZANE, oraz: **Koniaki, Likiery, Romy, Araki** zagraniczne, **Wina** krajowe i zagraniczne, **Portery, Miody** stare, **Cukier, Kawę i Herbatę**.

Kupującym w większych ilościach, odstępuję stosowny rabat,

Codziennie napływ nowości!

Dom towarowy Gustawa Steinberga

w KATOWICACH, ul. Grundmanstr. 5.

Jest najoczywiściej **najtańsze i najlepsze** źródło zakupu eleganckiej:

**Garderoby dla pań i panienek;
Bielizny;
Materii jedwabnych i sukiennych.**

Każde kupno — to oszczędność!

Własny kantor zakupu w Berlinie

Ceny bezwzględnie stałe!

Tylko najlepsze gatunki!

Turbina

hydrauliczna do sprzedania w dobrym stanie,

można zobaczyć w ruchu. Piśmiennic „Dziennik” — „L.T.” 3-1

Zapisy

uczennic, nowowstępujących do Szkoły akuszeryjnej, rozpoczynają się **15 Grudnia.**

Antyk z XVI wieku, 4 Ewangelje z dziejami Apostolskimi, wydane w Nieświeżu, drukiem gotyckim do nabycia: ul. Teatralna № 13, cukiernia w Częstochowie —3-3

Felczer dyplomowany potrzebny do fabryki. Kantor „Dziennika „D.” —3-1

Nauczycielka, polka, z patentem, znająca francuski, potrzebna do szkoły fabrycznej. Oferty w „Dzienniku”, — „L. K.” —3-1

Osoba inteligentna, lat średnich, lubiąca spokój, poszukuje zajęcia do towarzystwa, lub zaopiekowania się dziećmi, w miejscu lub na wyjazd. —2-1

Poszukuje posady rządcy domu w Częstochowie — Poście Restan- „J. W. № 18”. —5-1

Potrzebna nauczycielka w średnim wieku do trojga dzieci, na wyjazd do Kłobucka. Oferty: Kłobuck, Jędrzejewski. —2-1

Zaginął paszport wydany na imię Jana Mijałskiego. Złożyć w magistracie. —1

3 wozy do sprzedania. Wiadomość: ul. Warszawska № 54, Kapalski. —1

Benedykt Urbańczyk

w Lublińcu (Szląsk pruski).

Posiada **WIELKI WYBÓR:**

Konfekcji Damskiej, Zakietów, Paltotów, Kostjumów, Sukien, Bluzki gotowe, Saki damskie, Wszelkie zamówienia wyk. prędko i pięknie.	Materiały wełniane i jedwabne. CENY STAŁE.	Konfekcji męskiej, Paltotów zimowych, Ubrań męskich, Spódnic, ubranek dziecinnych, Krawatów i grzebieni.
---	---	---

Wielka wyprzedaż gwiazdkowa!!!

po niebywale niskich cenach.

JAN JOKS

Skład towarów bławatnych,

Katowice ul. Jana.

ADOLF APT, Lubliniec

(Szląsk pruski).

Poleca swój **wielki wybór:**

**Konfekcji Damskiej i Męskiej,
Materiałów na ubrania i bluzki**

wełnianych, akksamitnych i jedwabnych, podług najnow. mody.

Baczność!

Kalendarze ścienne na Rok 1907 już nadeszły i rozdaje takowe Szan. odbiorcom bezpłatnie.

J. Malczewski, skład cygar.

Katowice, ul. Pocztowa № 8.

Hotel ANGIELSKI

w bliskości dworca kolei.

Posiada numerów 42, od rb. 1.20 do Rb. 3

z pościelą, usługą i oświetleniem elektrycznym.

Telefon — Restauracja — Salon balowy — Oranżeria miejscowa

dostarcza kwiatów dekoracyjnych.

KARETY i POWOZY na miejscu można zamawiać.

721-51-7

ZEGARKI

Polecamy
Zegarki
„OMEGA”

które dają rezultaty dotąd przez żadne inne zegarki nieosiągnięte.

Reprezentantem
na **Sosnowiec** i okolicę
jest

J. Fürstenberg

który ma bogato zaopatrzony sklep w zegarki „OMEGA” złote, srebrne i z różnego metalu, po cenach fabrycznych, przy ulicy
Modrzejewskiej.

Zegarki „Omega”

Częstochowska Fabryka Zapalek GEHLIG i HUCH.

EGZYSTUJĄCA od ROKU 1881.

Poleca swe wyroby. 1072-10-1